

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
IAN SPITERI BAILEY**

Seduta tat-28 ta' Marzu, 2006

Talba Numru. 1683/2005

**Cordina Insurance Agency Ltd (C5709)
ghal Versicherongs – Ailtiengesellschaft Sovag**

Vs

AirMalta Plc (C2685)

It-Tribunal,

Ra l-Avviz fl-ismijiet premissi prezentat fil-24 ta' Awissu 2005, fejn l-s-socjeta` attrici talbet ghall-hlas ta' hamsa u sittin Liri Maltin (Lm65.00) ghar-ragunijiet indikati fl-istess Avviz, bl-ispejjes u bl-imghax kif mitluba fl-Avviz.

Ra r-risposta tas-socjeta` konvenuta tat-23 ta' Settembru 2005, fejn ecceppiet (a) id-dekadenza ta' sentejn mill-wasla ta' l-ajruplan fid-destinazzjoni, ai termini ta' l-Artikolu 35 tal-Convention for the Unification of Certain Rules for International Carriage by Air (Konvenzjoni ta'

Kopja Informali ta' Sentenza

Montreal, 2999) u (b) illi minghajr pregudizzju, il-preskrizzjoni ta' sentejn ai termini ta' l-Artikolu 2153 tal-KAP 16 tal-Ligijiet ta' Malta, salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Ra x-xhiedha kollha prodotti u d-dokumenti kollha esebiti.

Sema' t-trattazzjoni finali tal-partijiet li saret fis-seduta tat-8 ta' Frar 2006 u innota l-verbal ta' l-istess seduta fejn il-partijiet qabblu illi l-kawza tithalla ghad-decizjoni ghal-llum;

Ha konjizzjoni tac-cirkostanzi kollha tal-kaz.

It-Tribunal ikkunsidra :

Illi il-mertu si tratta ta' bagalja mitlufa minn flight KM2592 tat-28 ta' April 2003.

Illi jirrizulta illi giet skabjata diversi korrisondenza bejn iz-zewg kontendenti dwar il-kwistjoni – u kif stqarr Maurice Cordina Borg in rapprezentanza tas-socjeta` attrici, “il-kwistjoni kienet aktar fuq l-ammont, milli fuq kwistjoni ta' responsabbilita`”.

Illi l-Artikolu 35 (1) tal-Konvenzjoni ta' Montreal li a bazi tieghu tistrieħ l-ewwel eccezzjoni ighid :

The right to damages shall be extinguished if an action is not brought within a period of two years, reckoned from date of arrival at the destination, or from the date on which the aircraft ought to have arrived, or from the date on which the carriage stopped.

It-Tribunal jidhirlu ghalhekk illi hija korretta s-socjeta` konvenuta illi tghid fl-eccezzjoni taghha illi l-perjodu huwa wiehed ta' dekadenza, izda jifhem il-punti sollevati mill-abbli Avukat tas-socjeta` attrici meta irriteriet illi din il-Konvenzjoni dahhlet fis-sehh f'Malta fl-4 ta' Lulju 2004 (vide dok CB1) u in vista tal-fatt illi l-flight li tat bidu ghal din il-claim kienet f'April 2003, allura l-provvedimenti tal-Konvenzjoni mhumieħ applikabbli in kwantu illi kienu ghadhom ma dahhlux fis-sehh fiz-zmien ta' l-incident.

It-Tribunal ghalhekk iħoss illi din l-ewwel eccezzjoni ta' preskirzzjoni bbazata fuq l-Artikolu 35 tal-Konvenzjoni ta' Montreal ma hix sostenibbli u għandha tigi respinta in kwantu illi l-Konvenzjoni ma kinitx tirregola l-partijiet fiz-zmien meta seħħ l-incident illi ta' lok għal dawn l-odjerni proceduri. Fuq kollox l-Artikolu 53(3) ta' l-istess Konvenzjoni iġhid – *this convention shall be subject to ratification by States and which have signed it*. L-istess Artikolu iġhdi imbagħad sabiex jistabilixxi il-perjodi meta l-Konvenzjoni tidhol fis-seħħ fl-istati firmatarji għaliha. Jirrizulta għalhekk illi fid-data ta' l-incident de quo, l-Konvenzjoni kienet għadna mhix applikabbli f'Malta.

Is-socjeta` konvenuta mbagħad tghaddi sabiex tecipixxi ukoll il-preskrizzjoni a bazi ta' l-artikolu 2153 tal-KAP 16 – li jstipula li azzjonijiet għall-ħlas ta' ħsarat mhux ikkagunati b'reat taqa` bi preskirzzjoni bl-egħluq ta' sentejn.

Qabel xejn jigi precizat, kif ritenut f'diversi sentenzi, illi “l-offerti illi jsiru in linea ta' transazzjoni ma għandhomx effikacja tar-rikonoxximent tad-dejn għaliex proposti simili isiru mingħajr pregudizzju tad-drittijiet rispettivi tal-kontendenti”. (**Kollez. Vol. XXXIV P1 p326**). “Wiehed ma jkunx qed jammetti d-debitu tiegħu jekk huwa iġhid jew juri li huwa lest illi jelimina l-kwestjonijiet reciproci b'xi transazzjoni jew b'mod bonarju. Huwa notorju illi trattattivi li jsiru bejn il-partijiet biex tigi esplorata l-possibilita` ta' xi ftehim huwa dejjem mingħajr pregudizzju” (**Giovanna Mifsud noe. Et vs Rosina Felice Gay – PA 5/10/1972 u Joseph Chircop et vs Salvatore Muscat noe. - Appell 28/04/2000**).

Stabbilit dan, it-Tribunal jagħmel referenza għal DOK CB4 illi hija l-covering letter tal-4 ta' April 2005 li permezz tagħha, “Without Pregudice”, u sabiex “the airline is to finalize as per its First Needs Policy, i.e. for a maximum of Lm25”, s-socjeta` konvenuta offriet is-somma ta' Lm25 sabiex tigi itterminata din il-pendenza.

It-Tribunal mhux ser joqghod jidhol fil-kwisjtoni tal-fatt illi dawn intbaghtu ghas-saldu "which represents our full and final payment", anke jekk hemm il-kwisjtoni tal-fatt illi l-hlas sar f'cekk wiehed flimkien ma' hlasijiet ohra mhux kkontestati – li allura ghat-Tribunal seta` b'ekwita` jiddeciedi illi b'daqsekk il-hlas ma sarx ghas-saldu - peress illi l-kwisjtoni ta' preskrizzjoni tirrizolvi dan il-kaz qabel.

Il-perjodu ta' sentejn ma jidhirx illi ghalhekk gie b'xi mod interrott jew miksur – la b'xi att giudizzjarju innotifikat, la b'xi azzjoni ohra proposta mis-socjeta` attrici u lanqas b'xi att jew eghmil tas-socjeta` konvenuta.

Filwaqt illi l-Avviz de quo gie ntavolat fl-24 ta' Awissu 2005, l-incident li ta' bidu ghad-dritt tas-socjeta` attrici li tressaq talba u li jaqa` bit-trapass taz-zmien ta' sentejn, seh fit-28 ta' April 2003, skond kif jirrizulta mid-dokumenti ppresentati mill-istess socjeta` attrici fil-kors tal-kawza.

Illi di piu` la s-socjeta` attrici ma pprezentat ebda kopja legali ta' xi att giudizzjarju notifikat u ma' dan it-Tribunal ghandu x-xhiedha ta' Dr Chris Spiteri in rappresentanza tas-socjeta` konvenuta illi qal – *ghalkemm kien hemm skambju ta' korrispondenza, qatt ma wasslet fl-ufficcju taghna xi ittra ufficjali.*

Illi allura it-Tribunal jista` jasal biex jikkonkludi illi in effetti ghadda it-trapass taz-zmien rikjest fl-Artikolu 2153 hawn fuq msemmi u ma jirrizulta illi b'ebda mod dan gie interrott jew li kien hemm xi ksur ta' l-istess perjodu kif trid il-ligi, b'dan illi din l-eccezzjoni tidher illi hija sostanzjata u ghandha tigi akkolta.

Ghaldaqstant, it-Tribunal, b'ekwita` jaqta` u jiddeciedi billi filwaqt illi jichad l-ewwel eccezzjoni tas-socjeta` konvenuta, jilqa` t-t-tieni eccezzjoni taghha u jiddikjara l-azzjoni attrici preskritta ai termini ta' l-Artikolu 2153 tal-KAP 16 tal-Ligijiet ta' Malta.

Kopja Informali ta' Sentenza

B'ekwita` u in vista tac-cirkostanzi kollha tal-kaz, it-Tribunal jordna illi l-ispejjes ta' din l-istanza jibqghu bla taxxa.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----